

הרב ד"ר יוחאי מקבילי

בן 47, תושב קדומים. נשוי ליפעת ואב לשבעה. איש היי טק וד"ר לפילוסופיה, יוזם, מבאר ועורך ב'מפעל משנה תורה לרמב"ם'

צילום: רעות קורנברג, ראות טובה

התחלה/ לפני 47 שנים בשכונת בית אליעזר שבחדרה. בן בכור מתוך חמישה אחים. "להיות בכור זו הרבה אחריות".

אבא/ יוסף (76), חשמלאי בניין במקצועו, כיום בגמלאות. "השקיע הרבה בחינוך של כולנו. ירשנו ממנו תכונות של יזמות, חריצות, סקרנות ושימת לב לפרטים".

אמא/ אסתר (72), עבדה כעוזרת גננת. "אמא במלוא מובן המילה, עם נוכחות מתמדת עבור כולנו. למדנו ממנה אמונה, נאמנות, דבקות ואצילות לב. לא תראה נזקק ולא תעזור, לא חשוב באיזה מצב היא".

כולנו יהודים/ גדלתי בשכונה של קיבוץ גלויות, זהו שם הרחוב, וכך גם היה כפשוטו. גרו שם עולים מתמון, מאירופה, מפרס, ממרוקו. עושר של צבעים וריחות, של חום ושמחה, מסורת וחיידוש".

בולע ספרים/ "מגיל צעיר הייתי חדור ללמוד כל מה שאפשר. בולע אנציקלופדיות, סוג של אוטודידקט. בכיתה ח' המהנכת והמנהל עודדו אותי לצאת ללמוד בישיבה כדי להתפתח. הלכתי לישיבת בני עקיבא נתיב מאיר בירושלים".

מרגיש חסר/ "הייתי תלמיד מצטיין אבל היה חסר לי משהו. חיפשתי את ההרמוניה של הדברים, את התמונה הגדולה, את ההבנה איך אלוקים נמצא לא רק בין דפי הגמרא אלא בחיים עצמם. החלטתי ללמוד לבד. וכך בגיל 15 מצאתי את הרמב"ם".

ההבנה/ זוכר כיצד דבריו של הרמב"ם בהקדמה לפירוש המשנה על תכלית האדם האירו אותו. "זה היה שבבילי וואו גדול. ובאותו לילה בדרך חזרה מבית המדרש החלטתי לעצמי שאלמד באופן יסודי ומסודר את הרמב"ם".

הרב יוסף קאפח/ "מורי ורבי המובהק. כנער התוודעתי אליו ולמדתי אצלו ככל שיכולתי. הרגשתי שהוא חי את הרמב"ם. מרגליותיו מלוות אותי עד היום. פעם כשלימד את הרמב"ם אחד התלמידים העיר לו שהוא מעדיף פרשנות אחרת. הרב השיב:

+ מורה נבוכים/

הפרויקט הנוכחי. "בימים אלה הוצאנו את חלק א' ספר מהפכני להכרת ה' שאפשר להבין למה שרפו אותו ובעיניי הוא קודש קודשים. הרמב"ם קובל שם על הדוגמטיות הדתית, מסביר על דת ומדע, נלחם נגד קמיעות, מסביר מהי נבואה. הפכנו את הכול לפשוט ככל שאפשר, ועם הסברים לימינו".

"אני אומר את דעתי, ואם הפרשנות האחרת משכנעת אותך יותר - אתה יכול להעדיף אותה". זאת ענווה גדולה וסבלנות לרוחב היריעה של האמת".

עבודת כפיים/ בחופשות במהלך הלימודים בתיכון היה עובד בבניין. "הייתי פועל שחור, כזה שמערבב את הטיח, סוחב שקים ובונה. ומאז בכל פעם שהיה לי קשה בלימודים הייתי נזכר בפרך הפיזי והמאמץ והעייפות היו הופכים ללא משמעותיים. זה היה בשבילי שיעור במשמעות עצמית".

לצבא/ "בשמינית כולם הציעו לי ללכת ללמוד בישיבה גבוהה. החלטתי שבשבילי מתאים בשלב הזה להגשים את האידיאל של לוחם יהודי בצבא". שירת בסירת גבעתי. "בהתחלה הצבא היה לי קצת הלם, אבל בסופו של דבר אני שמח על הצעד הזה".

החצי השני/ יפעת (47), אמא במשרה מלאה. נשואים מזה 23 שנים. "היא יד ימיני במלוא מובן המילה. אהבת נפש שלי".

הנחת/ שבעה. הבכורה אביגיל (21), הבן שקד (19), אחינועם (18), אבישג (14), יעל "אוטוטו בת מצווה", צור (7) ועדן הקטנה בת השלוש, ילדת אומנה. "ילדים שהם נחת ואושר גדול".

אקדמיה/ סיים תואר ראשון בהנדסת חשמל ותואר שני בהנדסת מחשבים בטכניון. "משם לקחתי כלים לניהול ואת גישות היסוד בתחום גם למיזמים שלי".

עבודה/ מתפרנס מתחום ההיי טק. בתחילת דרכו המקצועית עבד בחברות אינטל וי.ב.מ. "כיום אני איש אלגוריתמים בחברת ההייטק הרפואית הישראלית 'ביונס', עם טכנולוגיה חדשנית לטיפול בקצב הלב".

רמב"ם לכולם/ במקביל לעבודתו בהיי טק, "ואחרי שתפסות הרמב"ם עזרו לי לעצב לעצמי תפיסות חיים, הרגשתי שאני רוצה להנחיל את זה לעולם", והוא החל להקדיש את זמנו למיזם להנגשת הרמב"ם. "להפוך את הרמב"ם למוכן לכולם ולרלוונטי. זה המוטו".

נועזות/ "זה מפחיד ויש חכמים וטובים ממני, בלי קלישאה, אבל הרגשתי שאף אחד לא עושה את זה אז אני חייב להרים את הכפפה. שקעתי בביאור. זה קשה מאוד, יום ולילה, בנוסף למשרה בהיי-טק, כותבים ומוחקים, כותבים ומוחקים, עד שמוצאים את הניסוח המדויק".

המיזם/ רובו ככולו בנוי על מתנדבים שמחברים לחזון הגדול. "עשיתי זאת בשיתוף פעולה עם הרבה גופים, רתמתי מומחים מהאקדמיה, צירפתי הרבה מכונים כמו מכון המקדש, מכון התורה והארץ, מכון מש"ה, מכון משפטי ארץ וישיבות ממגוון סוגים, ומומחים, לא רק מפני גודל העבודה

או גודל האחריות, אלא בעיקר כדי לקבל תמונה רחבה ועשירה של המבטים שבהם אפשר לתפוס את הרמב"ם".

התוצאה/ אחרי בערך עשור של עמל יצאה לאור סדרה בת 14 ספרים של רמב"ם מבואר בהוצאת מפעל משנה תורה. "מהדורת מופת של רמב"ם מדויק בביאור תמציתי".

לימוד יומי/ "המיזם שיצא לאור איפשר שיתוף פעולה עם ארגון 'הרמב"ם היומי'. מרגש איך עשרות אלפים מבוגרים וצעירים נחשפו למפעל משנה תורה בהתמדה יומיומית".

צוות מנצח/ גם בפרויקט מורה נבוכים, בנינו צוות מגוון של אנשים מתחומי הלשון הערבית, מתחומי הפילוסופיה העתיקה והחדשה, מתחומי ההלכה ומתחומי הלשון העברית. הרמב"ם הוא אוניברסיטה בפני עצמה. ארבע שנים עבדנו על חלק א', חלק ב' עתיד לצאת בעוד שנה".

הרצאות/ מרצה לפילוסופיה פוליטית יהודית ולפילוסופיה של הרמב"ם בטכניון. "מרגש אותי לראות את הצימאון להכיר את העולם היהודי השלם ואת הראש הפתוח של החברה הצעירים מתחומי המדעים המדויקים. אי אפשר להתמודד עם התפיסות החברתיות כיום בלי הכרה מעמיקה עם דרכי ההגות העתיקות וגם החדשות".

TU/ לפני שלוש שנים העביר הרצאת TED על הרמב"ם. "לדעתי החיבור ההוליסטי

פרשת לך-לך

גיליון 815
ט' בחשון תשע"ט
18.10.2018

במגרש הביתי

בוקר טוב/ את ברכות השחר אומר תוך כדי תהליך ההתעוררות והקימה בשעה רבע לשש. "זה הבדל עצום בלחוש את התודה ואת עוצמת החיים. אחר כך שיתחיל היום איך שיתחיל". סדר היום משתנה לפי התוכניות, עבודה, לימוד הרמב"ם, משפחה ועוד. לישון הולך קצת אחרי חצות.

דיסק ברכב/ האזנה להרצאות ושירים לחילופין. "הרצאות של חוכמת חיים מ-TED ושירי תורה, מכל מה שאפשר. ושירים, שירי אמונה ושירים עם מילים משמעותיות, בעברית ובאנגלית".

השבת שלי/ "משפחה, המנוע של הכול. משחקים משפחתיים ולימוד משפחתי, ושבתה טכנולוגית. כמי שהחיים שלו סובבים סביב חדשנות וטכנולוגיה - אני מקפיד לקיים מצוות עשה של השבתה, ולא רק מצוות לא תעשה מלאכה".

דמות מופת/ קובי עציון. "חלק מצוות מפעל משנה תורה. חכם ונבון וחרוץ. בעל נכות קשה שמתאמץ ביותר ללמוד ולהצליח ואף סיים תואר במחשבים. מופת של ניצחון הרוח על החומר. השראה לכל מי שקשה לו".

משאלה/ "לראות את עם ישראל נחשף למנהיגות שחושבת בגדול איך היא מממשת בחדשנות את חזונה מקדם".

כשאהיה גדול/ "כשהבנתי שלא כדאי לחכות לכשאהיה גדול, החלטתי לעשות עכשיו".

+ ילדה מהלב/ מכהן כיו"ר עמותת צדקה, אבל הצדקה הגדולה ביותר היא בתוך ביתו פנימה כמשפחת אומנה. "עדן הקטנה בת השלוש הגיעה אלינו בגיל ארבעה חודשים והפכה בת שלנו לכל דבר ועניין. אתגר לא קל, ואחד הדברים החשובים שאנחנו עושים".

הזה של הרצאת עומק עם מרכיבים של זמן קצר, מסר חד ואופן מחייה - מודגיש את היתרונות של הזמן ומעניק השראה מאוד גדולה, וצריך להרים את זה בעוד תחומים".

הרב/ "בפועל אני רב לקהילת לומדים. כך רואים אותי, למרות שאני רואה את עצמי תלמיד לכל החיים, 'תלמיד חכמים', כלשון הרמב"ם, ששם דגש על החכמים שמהם למדתי. הדרישות אצל הרמב"ם בלהיות חכם מקיפות ביותר, ואני עדיין לא שם".

פילוסוף/ לאחרונה סיים בהצלחה תואר ד"ר בפילוסופיה. "זה התחיל מצורך אקדמי, כדי שאמשיך ללמד בטכניון. אז עשיתי את זה למרות שזה היה מאתגר ממש. שמח שחידשתי מחקר על התפקיד החברתי והתודעתי של חידת חוקי הטומאה והטהרה לפי הרמב"ם. זו חוויה של גילוי מסעיר שיש לו משמעויות אקטואליות וריאליות לגבי המקדש". וכן, ספר על כך מתוכנן לצאת בקרוב.

הר הבית/ משמש לעיתים כמדריך עלייה להר. "המחלוקת על העלייה להר דומה למחלוקת על העלייה לארץ, והיא דורשת אחריות אישית: ללמוד את הנושא לעומק, ולהכריע".

אם זה לא היה המסלול/ "אני שמח על העשייה שלי ומודה כל יום מחדש על הבחירה שלי".